

PROGRAMA ȘCOLARĂ OPȚIONALĂ
” Culturi europene și străine prin activități
experiențiale complexe”
pentru clasele gimnaziale și
liceale (profil pedagogic)

Aria curriculară: Om și societate

Durata: 1 an

Nr. ore săptămânal: 1 oră

Szekeres Márta,
profesoară de geografie

Argument

Opționalul "Culturi străine prin jocuri experiențiale" propune o tematică deosebit de atractivă, permițând elevilor să descopere culturile de pe glob într-un alt fel, prin intermediul jocurilor experiențiale, promovează multiculturalismul, elimină prejudecățile. Îndrumă elevii să înțeleagă în profunzime legătura om–natură, și să perceapă că această legătura durează de secole. Astfel elevii vor descoperi regiuni, unde natura chiar este protejată, nu prin legi, ci prin tradiție.

Dacă în trecut era suficient stocarea informațiilor ca bază a învățării, acum aceste fundamente nu mai sunt suficiente, căci ritmul dezvoltării sociale, noile tehnologii, economia globalizată (inclusiv situația de criză economică) implică dobândirea și aprofundarea unor abilități care până mai ieri interesau doar specialistul unui domeniu. Azi, aceste achiziții trebuie să fie învățate la nivel de masă – atât pentru asigurarea progresului unei societăți dinamice, dar și pentru prosperitatea personală (materială și spirituală). Copii vor lua contact cu valorile culturale europene și străine prin jocurile autentice, cântecele și porturile tradiționale.

Activitățile de învățare sunt concepute astfel încât să permită activitatea nemijlocită a elevului, fiind bazate pe învățare prin experiență, reproducând multe situații din viața acestor regiuni, elevii fiind puși în situația de a localiza, a identifica, a asocia, a selecta, a compara elemente din geografia regională. Fiecare conținut are un cadru constituit pîntr-o poveste autentică, pe baza căruia se dezvoltă activitățile. Activitățile se vor organiza în cabinetul de geografie (sau clasă), elevii vor pregăti portofolii despre fiecare regiune/cultură, vor bricola, picta, manufactura diferite obiecte de tradiție ((păpuși în porturi populare, șorțuri populare, diferite obiecte: evantai chinezesc, cort indian, pictură pe mătase, ciador islamic, sari, costum indian, ikebana), vor învăța caligrafie japoneză, vor pregăti mâncăruri tradiționale, se vor îmbrăca în porturi tradiționale și vor învăța dansuri și cântece tradiționale, vor culege poveștile, legendele popoarelor străine, vor juca jocuri tradiționale.

Cursul de față stimulează interesul pentru geografia regională, ajută la aprofundarea obiceiurilor și tradițiilor, stimulează deprinderea de a utiliza informația din sursele mass-media, educația pentru calitate, lărgeste orizontul, diminuează prejudecățile.

” A cutreiera lumea este o desărvârșire a educației, o înnobilare a spiritului, o dezlănțuire a minții și o eliberare de prejudecăți.”

Bengt Daniellson antropolog suedez

Competențe specifice, conținuturi și activități de învățare

Competențe specifice	Conținuturi	Activități de învățare
<p>1. să stăpânească și să utilizeze în contexte noi noțiunile de specialitate</p> <p>2. să descopere obiceiurile și tradițiile din orizontul îndepărtat</p> <p>3. să selecteze obiective reprezentative pentru o anumită regiune</p> <p>4. să accepte multiculturalismul</p> <p>8. să manifeste empatie față de obiceiuri străine</p>	<p>1. Salutări din lume (1 oră)</p>	<p>joc experiențial de salutare cu ajutorul cărților de salut</p>
<p>1. să stăpânească și să utilizeze în contexte noi noțiunile de specialitate</p> <p>2. să descopere obiceiurile și tradițiile europene</p> <p>3. să selecteze obiective reprezentative pentru o anumită regiune</p> <p>4. să accepte multiculturalismul</p> <p>5. să fie capabili să lucreze cooperativ, bazându-se pe colegi</p> <p>6. să fie abili să comunice în diferite medii, manifestând toleranță</p> <p>7. să conștientizeze diversitatea și identitatea culturală</p> <p>8. să manifeste empatie față de obiceiuri europene</p> <p>9. să respecte valorile comune</p> <p>10. să se exprime constructiv</p> <p>5.11. să fie capabili de a întocmi un portofoliu despre conținuturile învățate</p>	<p>2. „Pereregrinări cu Iancu cel sărac în Europa ” (5 ore)</p>	<p>joc experiențial complex, care folosește scara pentru a umbla cu mile suedeze (svédmérfoldes csizma), astfel ajungând în Austria, Germania, Olanda, Suedia, Norvegia, Polonia, Grecia, Spania, unde învață cântecele, dansurile tradiționale, jocuri de copii tradiționale, se îmbracă în porturi tradiționale</p>
<p>1. să stăpânească și să utilizeze în contexte noi noțiunile de specialitate</p>	<p>Joc de stereotipie – joc experiențial</p>	<p>joc experiențial cu stereotipii lipite pe spatele copiilor (expl. gentelman englez), în urma</p>

<p>2.să descopere obiceiurile și tradițiile europene 3.să selecteze obiective reprezentative pentru o anumită regiune 4. să accepte multiculturalismul 5. să fie capabili să lucreze cooperativ, bazându-se pe colegi 6. să fie abil să comunice în diferite medii, manifestând toleranță 7.să conștientizeze diversitatea și identitatea culturală 8. să manifeste empatie față de obiceiuri europene 9. să respecte valorile comune 10. să se exprime constructiv 11.să fie capabili de a întocmi un portofoliu despre conținuturile învățate</p>	<p>”Cine unde locuiește?” - joc experiențial</p> <p>Ghicește monumentul! – joc experiențial</p> <p>Prin labirintul de nori – joc experiențial</p>	<p>jocului fiecare trebuie să se comporte urmărind caracteristicile stereotipiei date</p> <p>joc experiențial folosind casele popoarelor și obiceiurile amestecate, care după o logică trebuie descifrate (expl. germanul stă în casa galbenă, mănâncă wurst, bea bere, se duce la Oktoberfest la München, etc...)</p> <p>joc experiențial folosind monumentele renumite din Europa, acestea fiind construite numai din persoane (folosind pe toți copiii)</p> <p>joc experiențial: un uriaș a luat ca prizonieri întreaga clasă, trebuie să evadeze folosind un cod din 10 nori cu denumirile și valorile celor mai mari înălțimi din Europa; codul este în interiorul baloanelor, numai ordinea trebuie respectată (expl. în balonul 0 este informația Mont Blanc, care conduce la balonul pe care scrie înălțimea 4807 m).</p>
<p>1.să stăpânească și să utilizeze în contexte noi noțiunile de specialitate 2.să descopere obiceiurile și tradițiile din orizontul îndepărtat 3.să selecteze obiective reprezentative pentru o anumită regiune 4. să accepte multiculturalismul 5. să fie capabili să lucreze cooperativ, bazându-se pe colegi 6. să fie abil să comunice în diferite medii, manifestând toleranță</p>	<p>3. Divali, sărbătoarea luminii interioare -„Adevărata întâlnire între oameni este întâlnirea sufletelor lor”, „există ceva dincolo de țărâmul corpului fizic și al minții care este pur, infinit și etern” (3 ore)</p>	<p>activitate de pedagogie experiențială complexă, prin care elevii cunosc India, se îmbracă în sari, se joacă dayakattan, fac mandala de nisip</p> <p>se montează din piese de fetru sau pâslă o hartă 3D a Indiei, pe care se pun machete celor mai renumite clădiri confecționate de elevi (Taj Mahal, templul Lotus din Delhi etc)</p>

<p>7.să conștientizeze diversitatea și identitatea culturală</p> <p>8. să manifeste empatie față de obiceiuri străine</p> <p>9. să respecte valorile comune</p> <p>8. să se exprime constructiv</p>		
<p>1.să stăpânească și să utilizeze în contexte noi noțiunile de specialitate</p> <p>2.să descopere obiceiurile și tradițiile din orizontul îndepărtat</p> <p>3.să selecteze obiective reprezentative pentru o anumită regiune</p> <p>4. să accepte multiculturalismul</p> <p>5. să fie capabili să lucreze cooperativ, bazându-se pe colegi</p> <p>6. să fie abil să comunice în diferite medii, manifestând toleranță</p> <p>7.să conștientizeze diversitatea și identitatea culturală</p> <p>8. să manifeste empatie față de obiceiuri străine</p> <p>9. să respecte valorile comune</p> <p>8. să se exprime constructiv</p> <p>9.să fie capabili de a întocmi un portofoliu despre civilizațiile învățate</p>	<p>4. „Locul unde renii poartă cu grijă pe coarne Soarele” – Scandinavia în timpul echinoctiului de iarnă, sărbătoarea Sfintei Lucia (3 ore)</p>	<p>activitate de pedagogie experiențială complexă, unde prin basmul laponez se reînvie soarele, elevii cântând cântecul Sfântei Lucia, originară din Saracuză, Sicilia, urmăresc drumul luminii de la Mediterana strălucitoare până de dincolo de Cercul Polar de Nord, pregătesc Lician-pulla sau Luccekatt, o prăjitură tradițională și la sfârșit celebrează ca suedezi ziua Sfintei Lucia</p>
<p>1.să stăpânească și să utilizeze în contexte noi noțiunile de specialitate</p> <p>2.să descopere obiceiurile și tradițiile din orizontul îndepărtat</p> <p>3.să selecteze obiective reprezentative pentru o anumită regiune</p> <p>4. să accepte multiculturalismul</p>	<p>5. Pe urmele stelei din Betlehem împreună cu cei trei crai – activitate de pedagogie experiențială (3 ore)</p>	<p>activitate de pedagogie experiențială complexă, într/un cadru biblic/evanghelic, geografic, studiază evenimentul astronomic în modul ludic al pedagogiei experiențiale</p>

<p>5. să fie capabili să lucreze cooperativ, bazându-se pe colegi</p> <p>6. să fie abil să comunice în diferite medii, manifestând toleranță</p> <p>7. să conștientizeze diversitatea și identitatea culturală</p> <p>8. să manifeste empatie față de obiceiuri străine</p> <p>9. să respecte valorile comune</p> <p>8. să se exprime constructiv</p> <p>9. să fie capabili de a întocmi un portofoliu despre civilizațiile învățate</p>		
<p>1. să stăpânească și să utilizeze în contexte noi noțiunile de specialitate</p> <p>2. să descopere obiceiurile și tradițiile din orizontul îndepărtat</p> <p>3. să selecteze obiective reprezentative pentru o anumită regiune</p> <p>4. să accepte multiculturalismul</p> <p>5. să fie capabili să lucreze cooperativ, bazându-se pe colegi</p> <p>6. să fie abil să comunice în diferite medii, manifestând toleranță</p> <p>7. să conștientizeze diversitatea și identitatea culturală</p> <p>8. să manifeste empatie față de obiceiuri străine</p> <p>9. să respecte valorile comune</p> <p>8. să se exprime constructiv</p> <p>9. să fie capabili de a întocmi un portofoliu despre civilizațiile învățate</p>	<p>6 Culturi orientale:</p> <p>6.1. Anul nou chinezesc (3 ore)</p> <p>6.2. Sub arborele de cireșe (3 ore)</p>	<p>Activitatea de pedagogie experiențială cu tradiții de anul nou chinezesc</p> <p>colectarea unor imagini din reviste și materiale audio-vizuale</p> <p>manufacturarea evantaielor, lampioanelor</p> <p>urmărirea filmului ”Ultimul împărat al Chinei”</p> <p>învățarea ceremoniei ceaiului</p> <p>prepararea unor mâncăruri chinezești</p> <p>culegere de povești, învățarea lor</p> <p>desen după costumurile populare (hanfu și qipao)</p> <p>serbarea noului an chinezesc</p> <p>joc experiențial cu tradiții de primăvară din Japonia (Hanami)</p> <p>manufacturarea kimonourilor pentru păpuși</p> <p>împletirea de ikebana</p> <p>învățarea unor cântece și zicale de primăvară</p> <p>caligrafie japoneză</p>

	7. Sub ciador (3 ore)	joc experiențial cu obiceiuri islamice manufacturarea ciadorurilor caligrafie arabă joc experiențial cu pelerinajul de la Mecca
1.să stăpânească și să utilizeze în contexte noi noțiunile de specialitate 2.să descopere obiceiurile și tradițiile din orizontul îndepărtat 3.să selecteze obiective reprezentative pentru o anumită regiune 4. să accepte multiculturalismul 5. să fie capabili să lucreze cooperativ, bazându-se pe colegi 6. să fie abil să comunice în diferite medii, manifestând toleranță 7.să conștientizeze diversitatea și identitatea culturală 8. să manifeste empatie față de obiceiuri străine 9. să respecte valorile comune 8. să se exprime constructiv 9.să fie capabili de a întocmi un portofoliu despre civilizațiile învățate 10. să analizeze potențialului turistic în colerație cu ocrotirea naturii	8. Culturi din America: 8.1. "Növekedni az áfonyával a meleg nyári holdak idején" – cu indienii nord-americani în jurul focului (3 ore) 8.2. O zi cu tribul Yanomami din Amazonia (1 oră) 8.3. Pe aripile condorului – cu indienii din Anzi (3 ore)	joc experiențial cu tradițiile triburilor indienilor nord-americani colectarea unor imagini din reviste și materiale audio-vizuale culegere de povești prepararea unor mâncăruri ale triburilor comanche, hopi (piki), crow manufacturarea și pictarea cortului indian (tipi), a costumelor tradiționale și a prințătorilor de vise învățarea cântecului de dimineață cherokee joc experiențial cu obiceiurile de zi cu zi a tribului Yanomami urmărirea unui documentar despre viața tribului în ziua de astăzi joc cu cărțile OH joc experiențial cu elemente de cultură generală despre incași colectarea unor imagini din reviste și materiale audio-vizuale culegere de povești manufacturarea unor brățări tradiționale și pictarea unor farfurii tradiționale învățarea unor cântece în limba quechua
2.să descopere obiceiurile și tradițiile din orizontul îndepărtat	Confecționarea unor jocuri tradiționale de copii din diferite regiuni ale lumii și confecționarea materialelor didactice necesare (2 ore)	Învățarea jocurilor tradiționale din diferite regiuni ale lumii ca: dayakattan, nuglutak, sagai etc..

<p>3. să selecteze obiective reprezentative pentru o anumită regiune</p> <p>4. să accepte multiculturalismul</p> <p>5. să fie capabili să lucreze cooperativ, bazându-se pe colegi</p> <p>6. să fie abil să comunice în diferite medii, manifestând toleranță</p> <p>7. să conștientizeze diversitatea și identitatea culturală</p> <p>8. să manifeste empatie față de obiceiuri străine</p> <p>9. să respecte valorile comune</p> <p>8. să se exprime constructiv</p> <p>9. să fie capabili de a întocmi un portofoliu despre civilizațiile învățate</p> <p>10. să analizeze potențialului turistic în colerație cu ocrotirea naturii</p>		
--	--	--

Valori și atitudini

- participanții iau contact cu valorile culturale ale unei alte țări, prin componenta de interculturalitate
- opționalul oferă ocazii suplimentare pentru exercitarea responsabilităților și pentru o mai bună înțelegere a vieții comunității
- conștientizarea conceptelor de bază cu privire egalitate de gen, non-discriminare, cultură; înțelegerea dimensiunilor multiculturale, interacțiunea dintre identitatea culturală națională și cea universală
- exprimarea și înțelegerea diferitelor puncte de vedere; negocierea și abilitatea de a crea încredere și de a manifesta empatie
- valorizarea diversității, respectul față de celălalt, deschiderea pentru a depăși prejudecățile și pentru compromise
- cunoașterea evenimentelor contemporane precum și a tendințelor din istoria a lumii
- reflectarea critică și creativă și participarea constructivă în activitățile comunității, precum și luarea de decizii
- aprecierea și înțelegerea diferențelor dintre sistemele de valori ale diferitelor grupuri religioase și etnice
- însușirea acelor cunoștințe sociale care se referă la înțelegerea codurilor de comportament și de bune maniere general acceptate în diferite societăți și medii
- manifestarea înțelegerii și a respectului pentru valori comune necesare coeziunii sociale

Modalități de evaluare

- ◆ verificări întâmplătoare, parțial încheiate cu aprecieri finale ale rezultatelor
- ◆ feed-backuri sistematice la sfârșitul jocurilor
- ◆ verificări sistematice pe parcursul programului prin observarea, verificarea activităților, participării active la ore a elevilor
- ◆ compararea rezultatelor cu obiectivele urmărite
- ◆ sprijinirea și orientarea continuă a elevilor în modul de lucru, în întocmirea portofoliilor, colecțiilor, minialbumelor, referatelor
- ◆ verificare portofoliilor, a obiectelor bricolate, împâslite, organizarea unei serbări, expoziții la sfârșitul fiecărui conținut

Bibliografie

- ◆ *Living on the Earth* [1988], National Geographic Society, Washington D.C.
- ◆ Nick Middleton [2001]: *Extrém utazások*, Generál Press kiadó, Budapest
- ◆ Nick Middleton [2003]: *Extrém élőhelyek*, Generál Press kiadó, Budapest
- ◆ Pablo Corral Vega, Mario Vargas Llosa [2001]: *Andes*, National Geographic Society, Washington D.C.
- ◆ Probáld Ferenc [1996]: *Afrika és a Közel-Kelet földrajza*, egyetemi és főiskolai tankönyv, Editura ELTE Eötvös, Budapest
- ◆ Probáld Ferenc [1998]: *Ázsia, Ausztrália és Óceánia földrajza*, egyetemi és főiskolai tankönyv, Editura ELTE Eötvös, Budapest
- ◆ Vojnits András [2002]: *Afrikai levelek*, Editura Dénes Natur műhely, Budapest
- ◆ *Revistele Descoperă, Geo, Terra magazin, National Geographic, A Földgömb, A földrajz tanítása*
- ◆ Filme Discovery, National Geographic
- ◆ Encarta 2004 – Cd multimedia
- ◆ Népek meséi: A sárkánykirály lánya (Tang-kori történetek)
- ◆ Népek meséi: Karunga, a holtak ura (Néger legendák)
- ◆ Népek meséi: A boldogtalan kolibri (Dél-amerikai legendák és mesék)
- ◆ Népek meséi: Gonaquadate, a víziszörny (Észak-amerikai indián mesék, mondák és mítoszok)
- ◆ Népek meséi: Hárun Arrasid gyűrűje (Marokkói népmesék)
- ◆ Népek meséi: Az oroszlán-menyasszonyok (Dél-afrikai népmesék)
- ◆ Népek meséi: Urasima Taró, a szegény halász (Japán népmesék)
- ◆ Népek meséi: A kaméleon és az Isten felesége (Kelet-afrikai népmesék)
- ◆ Népek meséi: Történet a hat asszonyról, akik fölmentek a holdba (Mesék Pápua Új-Guineából)
- ◆ Népek meséi: Fukar Marok lakomája (Észak-Amerika nyugati partvidékének indián mítoszai és meséi)
- ◆ Népek meséi: A madáron vett menyasszony (Bambara mesék)
- ◆ Népek meséi: Mariweka (Piaroa indián mítoszok és mesék)
- ◆ Lukácsy András (1977): *Népek játéka*, Editura Móra
- ◆ Makádi Mariann, Farkas Bertalan Péter (2015): *Tevékenykedtető módszerek a földrajztanításban*, Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Budapest
- ◆ Makádi Mariann, Farkas Bertalan Péter, Horváth Gergely (2013): *Tanulási-tanítási technikák a földrajztanításban*, Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Budapest
- ◆ Cserhádi Tamás, Fazekas Melinda, Kiss Vivien (2011): *Földrajzoló*, Editura Fondorlatos, Budapest
- ◆ Dr. Spencer Kagan(2004): *Kooperatív tanulás*, Editura Onkonet
- ◆ Besnyi Szabolcs, Nagy Gábor Mápó (2014): *A játék nem játék*, Optimus Tréning kiadó, Budapest
- ◆ Matthew D. Liddle (2008): *Tanítani a taníthatatlant*, Élménypedagógiai kézikönyv, Pressley Ridge Alapítvány, Budapest
- ◆ Lovász Károly (2005): *Élménypedagógia*, Lecum kiadó, Szeged
- ◆ Kispéter Andream Sövényházi Edit (2008): *Élménypedagógia- csapatépítő játékok*, Bába kiadó, Szeged
- ◆ Pölös Annamária, Kovács Nikoletta (2014): *Játékmozaik*, Mozaik kiadó, Szeged

- ◆ Demeter Irén, Bányai Sándor szerk. (2013): Gyümölcsnek gyümölcse, Koen Alapítvány, Marosvásárhely
- ◆ Lohász Cecília, Sőregi Viktória (2010): Több, mint játék, Természetjáró Fiatalok Szövetsége
- ◆ Claudia Zaslavsky (2013): Etnomatek1-2, Akadémiai kiadó, Budapest
- ◆ 855 de Jocuri și Activități- ghidul animatorului (2001), Asociația European Youth Echange Moldova, UNICEF